Mesterházi Miklós

Szörnyalaktani vizsgálódások

(Lukács György, 1919. május 1.)

PUBLICISZTIKA - LX. évfolyam, 15. szám, 2016. április 15.

Nem az egyetlen botrányos fejlemény Lukács ügyében, a Tudományos Akadémián épp kerekedőfélben egy derekabb, de pár szót tán megérdemel az álszenteknek az az összeesküvése, amelynek tengelyében az áll, hogy „Lukács György – saját bevallása szerint is […] – egy tizedelés kezdeményezője volt. […] részese hét vagy nyolc ember felesleges, törvénytelen, kegyetlen és igazságtalan kivégzésének”. (A folytatás, hogy történetfilozófiai útmutatás híján ne kelljen a sötétben tapogatódznunk: „ugyanígy részese az egész patkánylázadás alatt elkövetett atrocitásoknak, nép- és emberiességellenes bűncselekményeknek” – *Magyar Hírlap,* 2015. július 13.). Pár szót megérdemel, már csak azért is, mert hovatovább ez a poroszlói tizedelés az egyetlen mozzanat, amely, ha Lukács Györgyről van szó (a kommunizmus Pascalja, így aposztrofálta Iring Fetscher nem is olyan rég pedig), még képes a művelt publikumban intellektuális izgalmat gerjeszteni, illetve és pontosabban: hovatovább ez az egyetlen momentum, amely letétetett Mnémoszüné templomában, és ott is maradt (bár lehet, talán csak Mnémoszüné helyi templomában van így). A dolgok ilyetén állása több szempontból is elgondolkodtató; egyszer talán majd ki fog derülni, mi is az, amiben mesterkedünk (a sírt, hol nemzet süllyed el, eszmetörténészek veszik körül), ennek a pertraktálásába azonban most nem szívesen vágnék bele – bár a dologban talán épp az a játék, amelyben a szóban forgó epizód újra meg újra előkerül („ha azt akarjátok, hogy levegyünk egy fekete bábut, akkor tik is vegyetek le egy fehéret”), a figyelemre méltó. Figyelemre méltóan hülye.